

Nadácia VÚB

ACVA

NEMOCNIČNÝ PAS

**pre deti s autizmom
a inými vývinovými
poruchami**

NEMOCNIČNÝ PAS PRE DETI S AUTIZMOM A INÝMI VÝVINOVÝMI PORUCHAMI

Dieťa s autizmom má svoje špecifiká, ktoré môžu byť bariérou pri poskytovaní zdravotníckej starostlivosti. Nahliadnutie do tohto dokumentu, môže zdravotnému personálu výrazne pomôcť pri realizácii vyšetrení alebo absolvovaní zdravotného zákroku u tejto skupiny detí, ale aj detí s inými vývinovými poruchami, a tak rešpektovať a chrániť ich ľudské práva.

Inštrukcie pre rodiča: V prípade hospitalizácie, nemocničný pas vopred vyplňte a zopnutý vezmite so sebou. Ako rodič, požiadajte personál o prečítanie nemocničného pasu. Prípadne, zdravotnícky personál kontaktujte už v predstihu a oboznámte ich s obsahom tohto dokumentu.

Inštrukcie pre zdravotnícky personál: Nemocničný pas poskytuje dôležité informácie o hospitalizovanom. Uistite sa, že ste si ho prečítali a snažte sa upraviť podmienky tak, aby malo dieťa s pobytom v nemocnici pozitívnu skúsenosť.

Dokument obsahuje osobné údaje o dieťati, informácie o možnostiach komunikácie, o prejave bolesti a špecifikách z nemocničného prostredia, ktoré môžu evokovať problémové správanie.

Pas ponechajte v blízkosti lôžka a vráťte pri prepustení z nemocnice. Prosím, dôkladne informujte hospitalizovaného pri prvom príchode o situácii na oddelení, o pravidlách na oddelení, ako dlho bude hospitalizácia trvať a podobne. Ak je to možné, informácie poskytnite aj v písomnej forme.

NEMOCNIČNÝ PAS PORUCHY AUTISTICKÉHO SPEKTRA

Človek s autizmom je jedinečný. Vidí, cíti a počuje svet inak, ako ostatní. Autizmus je vývinová porucha, ktorá zahŕňa spektrum prejavov z rôznych oblastí. Zasahuje oblasť sociálnej interakcie, komunikácie a správania.

Sociálna komunikácia: Porozumenie jazyka je často doslovné, v komunikácii je dôležité byť konkrétny. Komunikujte presne, čo máte na mysli – jasne a stručne. Ťažkosti v expresívnej oblasti ako je vyjadrenie bolesti, či popísanie miesta bolesti.

Sociálna interakcia: Ťažkosti s porozumením druhého človeka a s vyjadrovaním vlastných emócií. Ťažkosti sa stupňujú napríklad v čakárni a pod. Pomôcť môže aj tichší priestor.

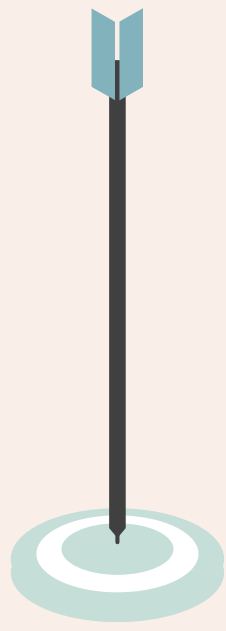
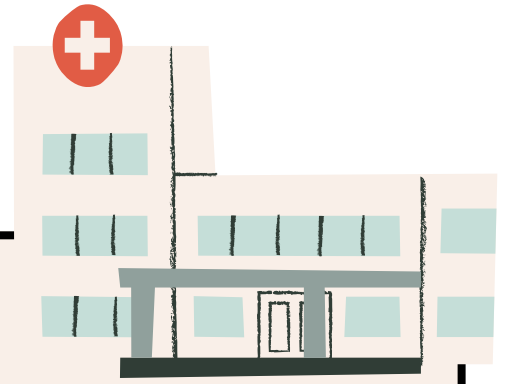
Repetitívne správanie a rutiny: Dieťa s autizmom dokáže na základe svojich rutín lepšie zvládať situácie. Je dôležité byť vecný, konzistentný, vysvetliť pravidlá. Dieťa s autizmom lepšie zvláda situáciu, ak je vopred dostatočne informovaný.

Úzkosť: Hospitalizácia v nemocnici môže byť pre dieťa s autizmom mimoriadne stresujúca. Zvýšená úzkosť môže viesť ku kolapsu, sebapoškodzovaniu, či depresii. Medzi spúšťače patrí napríklad hluk, či porozumenie situácii, v ktorej sa nachádza. Je dôležité identifikovať zdroj úzkosti a prostredie dieťaťa čo najviac prispôbiť.

Senzorická citlivosť: Dieťa s autizmom môže pociťovať zvýšenú alebo zníženú citlivosť na zvuky, dotyky, chute, pachy, svetlo, teplotu a bolesť. Tieto podnety môžu spôsobiť zvýšenú úzkosť, či fyzickú bolesť.

Ahoj, volám sa ..... mám ..... rokov.

meno, na ktoré reagujem

.....

meno a kontakt kľúčových osôb:

.....

.....

.....

diagnóza / iné zdravotné ťažkosti

alergie

senzorické potreby

(príklad: mám problém s určitým typom svetla, zvukov, chutí, textúr, vóní)

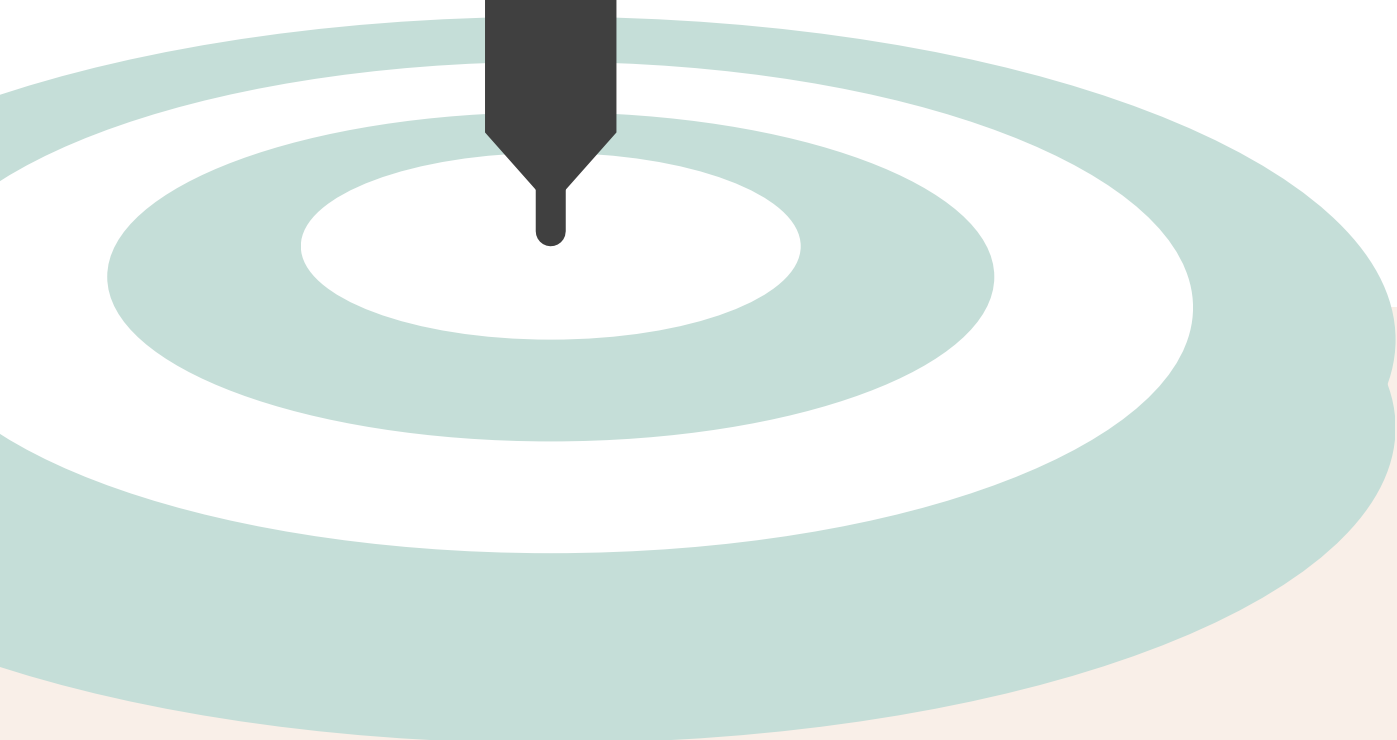
lieky, ktoré práve užívam

spôsob podávania liekov: tabletky

spôsob podávania liekov: sirupy

iné relevantné informácie o mne:

Například: Čo ma vie rozveseliť, čo mám rád. Čo by mi mohlo robiť ťažkosti v nemocničnom prostredí, čo nemám rád a pod.

ako sa vyjadrujem

(príklad: používam gestá/posunky, komunikujem pomocou obrázkov - VOKS/PECS)

aké je moje porozumenie

(príklad: rozumiem hovorenej reči, rozumiem posunkom, vem odčítavať z pier)

čo mi pomáha pri porozumení

(príklad: potrebujem čas na spracovanie informácií. Informácie potrebujem jednoduché a jasné, vyhovuje mi, ak sú informácie napísané)

ako rozpoznáš, že ma niečo bolí

(príklad: plačem, stíšim sa, som frustrovaný, nahnevaný, mám vysoký/nízky prah bolesti)

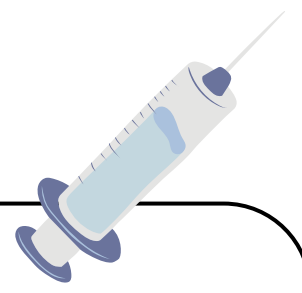
ŠPECIFIKÁ V RÁMCI PODÁVANIA LIEKOV A ABSOLVOVANIA ZDRAVOTNÝCH ÚKONOV/PROCEDÚR

kontakt s ihlou

- nepotrebujem podporu
- potrebujem podporu
- neviem sa vyjadriť

akú podporu potrebujem

(príklad: potrebujem sedatíva, držanie za ruku, hlakanie)

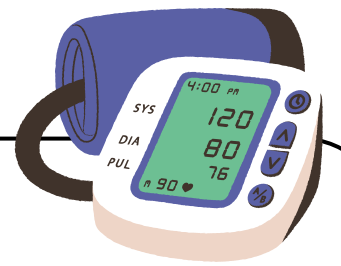

meranie tlaku

- nepotrebujem podporu
- potrebujem podporu
- neviem sa vyjadriť

akú podporu potrebujem

(príklad: potrebujem sedatíva, držanie za ruku, hlakanie)

zavedenie infúzie

- nepotrebujem podporu
- potrebujem podporu
- neviem sa vyjadriť

akú podporu potrebujem

(príklad: potrebujem sedatíva, držanie za ruku, hlakanie)

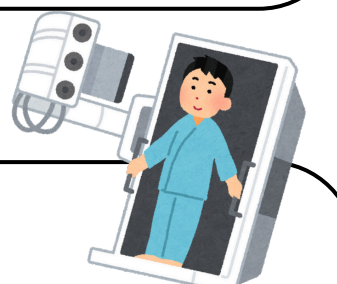

röntgen

- nepotrebujem podporu
- potrebujem podporu
- neviem sa vyjadriť

akú podporu potrebujem

(príklad: potrebujem sedatíva, držanie za ruku, hlakanie)

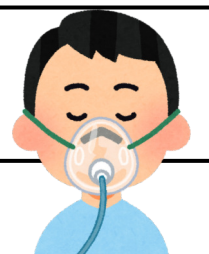

kyslík

- nepotrebujem podporu
- potrebujem podporu
- neviem sa vyjadriť

akú podporu potrebujem

(príklad: potrebujem sedatíva, držanie za ruku, hlakanie)

ventilácia

- nepotrebujem podporu
- potrebujem podporu
- neviem sa vyjadriť

akú podporu potrebujem

(príklad: potrebujem sedatíva, držanie za ruku, hlakanie)

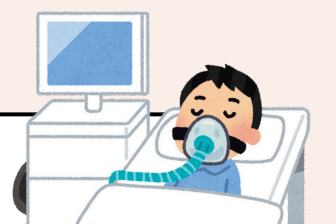

anestéza

- nepotrebujem podporu
- potrebujem podporu
- neviem sa vyjadriť

akú podporu potrebujem

(príklad: potrebujem sedatíva, držanie za ruku, hlakanie)

čo mi spôsobuje stres

nemám rád, keď stojíš príliš blízko a ja nemám svoj priestor

nemám rád dotyk od cudzej osoby

nemám rád zápach gumených rukavíc

nemám rád na dotyk so studenými nástrojmi

nemám rád ostré svetlo priamo do očí

nemám rád manžety na meranie krvného tlaku

nemám rád malé uzavreté priestory

nemám rád veľký počet ľudí, hlučné prostredie

Iné:

Iné:

Iné:

spôsob, ktorý mi pomôže upokojiť sa

(napr.: stáť ďalej od dieťaťa; upozorniť ho, ak sa k nemu približujete)

(napr.: vopred upozorniť dieťa, ktorej časti tela sa potrebujete dotknúť a prečo)

(napr.: nepoužívať rukavice, použiť rukavice, ktoré nemajú silný zápach)

(napr.: upozorniť dieťa, ak idete použiť zdravotnícke nástroje, dovoliť mu dotknúť sa ich, alebo ich vopred rukami zohriať)

(napr.: upozorniť dieťa pred zapnutím svetla, poskytnúť mu slnečné okuliare)

(napr.: upozorniť dieťa, že sa manžeta bude sťahovať, odpočítavanie na prstoch, prestávka, ak dieťa bude cítiť úzkosť)

(napr.: upozorniť dieťa na malý priestor, ak možné, nechať dvere otvorené alebo umožniť prítomnosť rodiča. Použitie sedatív)

(napr.: ak možné, poskytnúť mi tichú, jednolôžkovú izbu)

ŠPECIFIKÁ V DENNOM REŽIME

moje rutiny

(príklad: rád si plánujem deň, rutiny musia ostať rovnaké, potrebujem mať napísaný časový harmonogram – čas podávania jedál, vizity a pod)

špecifiká pri príjme potravy

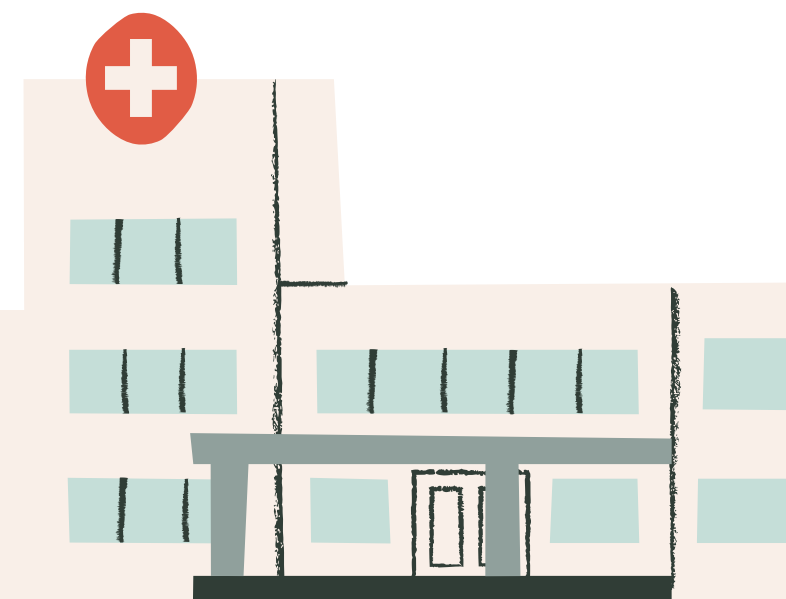
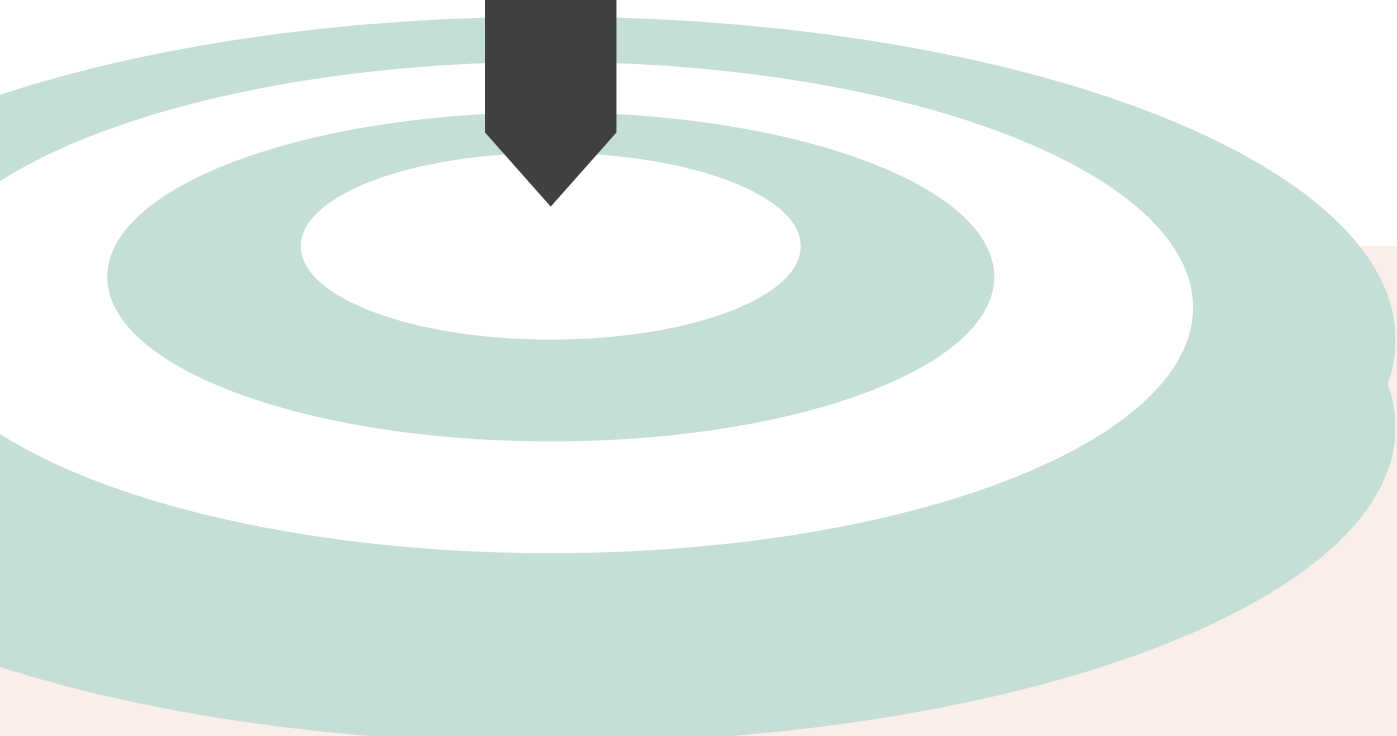
ako jem a pijem (čo mám a nemám rád)

špecifiká pri spánku

moja rutina pred spánkom (ako mi pomôcť, ak sa prebudím)

pomoc, ktorú potrebujem

pri : toalete, sprchovaní, obliekaní

Nadácia VÚB

ACVA

NEMOCNIČNÝ PAS

PRE DETI S AUTIZMOM A INÝMI VÝVINOVÝMI PORUCHAMI

**Nemocničný pas vznikol za grantovej podpory
nadácie VÚB a projektu Každé dieťa má šancu.**

**Na jeho tvorbe spolupracovali:
Mgr. Radka Komárová
Mgr. Ivana Trellová, PhD., BCBA**

Zdroje:
National Autistic Society. 2024. My hospital passport. Dostupné na: <https://www.autism.org.uk/advice-and-guidance/topics/physical-health/my-health-passport>
Ambitious About Autism. 2024. Preparing for a hospital trip. Dostupné na: <https://www.ambitiousaboutautism.org.uk/understanding-autism/health-and-wellbeing/physical-mental-wellbeing/hospital-trip>

